

Järnvägssäkerhetsförordning (2022:418)

SFS nr: 2022:418

Departement/myndighet: Infrastrukturdepartementet

Utfärdad: 2022-05-12

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [2 kap. Säkerhetsansvar och säkerhetskrav](#)
- [3 kap. Tillstånd för järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare](#)
- [4 kap. Tillsyn](#)
- [5 kap. Övriga bestämmelser](#)

/Träder i kraft l:2022-06-01/

1 kap. Inledande bestämmelser

Förordningens innehåll

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser i anslutning till järnvägssäkerhetslagen (2022:367).

2 § Bestämmelserna i förordningen avser

- inledande bestämmelser (1 kap.),
- säkerhetsansvar och säkerhetskrav (2 kap.),
- tillstånd för järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare (3 kap.),
- tillsyn (4 kap.), och
- övriga bestämmelser (5 kap.).

3 § Förordningen är meddelad med stöd av

- 1 kap. 8 § järnvägssäkerhetslagen (2022:367) i fråga om 1 kap. 6 §,
- 2 kap. 15 § i samma lag i fråga om 2 kap. 2-7, 20 och 21 §§,
- 3 kap. 13 § i samma lag i fråga om 3 kap. 2, 11 och 12 §§,

- 4 kap. 5 § i samma lag i fråga om 4 kap. 1-9 §§,
- 6 kap. 8 § i samma lag i fråga om 5 kap. 1 §,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 1 kap. 7 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

4 § Transportstyrelsen är tillsynsmyndighet enligt järnvägssäkerhetslagen (2022:367).

Ord och uttryck

5 § De ord och uttryck som används i denna förordning har samma innebörd som i järnvägssäkerhetslagen (2022:367). Därutöver betyder

ERA: Europeiska unionens järnvägsbyrå,

nationella regler: alla bindande regler som antagits och som innehåller andra järnvägssäkerhetsrelaterade eller tekniska krav än de som anges i unionsbestämmelser eller internationella regler, vilka är tillämpliga på järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare eller tredje parter.

Bemyndiganden

6 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn och ärendehandläggning enligt järnvägssäkerhetslagen (2022:367), denna förordning, föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen och sådana direkt tillämpliga EU-rättsakter som har utfärdats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798 av den 11 maj 2016 om järnvägssäkerhet.

Avgifter för kulturhistorisk järnvägsverksamhet som bedrivs i begränsad omfattning och utan vinstsyfte får bestämmas upp till full kostnadstäckning. Detsamma gäller avgifter för prövning av undantag från medicinska krav för den som utför säkerhetskritiska arbetsuppgifter inom sådan verksamhet.

7 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om verkställigheten av järnvägssäkerhetslagen (2022:367) och av denna förordning.

2 kap. Säkerhetsansvar och säkerhetskrav

Gemensamma säkerhetsindikatorer

1 § Transportstyrelsen ska samla in information om gemensamma säkerhetsindikatorer och varje år rapportera om dessa i den rapport som avses i 11 § enligt artikel 5 i bilaga I till direktiv (EU) 2016/798.

Säkerhetsstyrningssystem

2 § Ett säkerhetsstyrningssystem ska anpassas till

1. verksamhetens art i form av persontrafik, inklusive eller exklusive höghastighetstrafik, godstrafik, inklusive eller exklusive trafik med farligt gods, eller

enbart växlingstjänster,

2. verksamhetens omfattning utifrån passagerarantal eller godsvolym samt uppskattad storlek på ett järnvägsföretag efter antalet anställda inom järnvägssektorn,

3. det eller de nät i en eller flera medlemsstater där järnvägsföretaget avser att bedriva trafik, och

4. andra relevanta förhållanden.

Ett säkerhetsstyrningssystem ska främja en kultur av ömsesidigt förtroende, tillit och lärande.

3 § En infrastrukturförvaltares säkerhetsstyrningssystem ska utformas så att järnvägsföretag kan bedriva trafik enligt tillämpliga TSD, nationella regler och de villkor som framgår av ett järnvägsföretags tillstånd. I säkerhetsstyrningssystemet ska också effekterna beaktas av den trafik som bedrivs på infrastrukturen.

4 § Ett säkerhetsstyrningssystem ska särskilt beskriva

1. ansvarsfördelningen inom en infrastrukturförvaltares eller ett järnvägsföretags organisation,

2. hur ledningen säkerställer kontroll på olika nivåer inom organisationen,

3. hur personalen deltar i säkerhetsarbetet för att kontinuerligt förbättra säkerheten, och

4. hur tillgängliga kunskaper och metoder avseende inverkan av mänskliga faktorer omhändertas i verksamheten.

5 § Ett säkerhetsstyrningssystem ska åtminstone innehålla

1. en säkerhetspolicy som har godkänts av organisationens högsta chef och som all personal har fått del av,

2. organisationens kvantitativa och kvalitativa mål för upprätthållande och förbättring av säkerheten samt planer och förfaranden för att uppnå dessa mål,

3. förfaranden för att uppfylla kraven i TSD, nationella regler, andra relevanta regler och myndighetsbeslut,

4. förfaranden för att säkerställa att instruktioner och villkor följs under utrustningens och verksamhetens hela livscykel,

5. förfaranden och metoder för att kunna identifiera risker, utföra riskvärdering och genomföra åtgärder för riskhantering närhelst en ändring av driftsförhållandena eller ibruktagande av ny materiel medför nya risker för infrastrukturen eller gränssnittet mellan människa, maskin och organisation,

6. förfaranden för att fortlöpande kunna utbilda personal och för att kunna säkerställa att arbetsuppgifterna utförs på rätt sätt, inklusive att säkerställa personalens fysiska och psykiska lämplighet,

7. arrangemang för att kunna tillhandahålla tillräcklig information inom organisationen och, i förekommande fall, mellan organisationer inom järnvägssystemet,

8. förfaranden och format för hur säkerhetsinformation ska dokumenteras och hur konfigurationskontroll av vital säkerhetsinformation ska följas upp,

9. förfaranden för att säkerställa att olyckor, tillbud och händelser som kunde ha lett till olyckor och andra farliga händelser rapporteras, utreds och analyseras samt

att nödvändiga förebyggande åtgärder vidtas,

10. handlingsplaner, larmrutiner och information i nödsituationer som har överenskommits med berörda myndigheter, och

11. bestämmelser om regelbunden intern revision av säkerhetsstyrningssystemet.

Underhållssystem för enheter som ansvarar för underhåll av fordon

6 § Med hjälp av ett underhållssystem som avses i 2 kap. 10 § järnvägssäkerhetslagen (2022:367) ska den enhet som ansvarar för underhåll av fordon

1. säkerställa att fordonen underhålls i enlighet med underhållsjournalen för varje fordon och gällande krav, inklusive underhållsregler och relevanta TSD,

2. tillämpa nödvändiga metoder för riskvärdering och riskbedömning som fastställts i de gemensamma säkerhetsmetoderna, i samarbete med andra aktörer där det är lämpligt,

3. i avtalsvillkor med sina entreprenörer säkerställa att dessa genomför riskkontrollåtgärder genom att tillämpa den gemensamma säkerhetsmetoden om övervakning, och

4. säkerställa underhållsverksamhetens spårbarhet.

Den enhet som ansvarar för underhåll av fordon ska på begäran av tillsynsmyndigheten eller ERA redovisa de avtalsvillkor som avses i första stycket 3.

7 § Ett underhållssystem ska ha en

1. ledningsfunktion som

a) övervakar och samordnar de underhållsfunktioner som avses i 2-4, och

b) ser till att fordonen är i säkert skick,

2. funktion för underhållsutveckling som ansvarar för att förvalta underhållsdokumentationen, inklusive konfigurationsledningen, vilken ska bygga på utformningsdata och operativa data samt på prestanda och erfarenheter,

3. funktion för styrning av fordonsflottans underhåll som ser till att ett fordon tas ur drift för underhåll och åter tas i drift efter underhåll, och

4. funktion för utförande av underhåll som sköter det nödvändiga tekniska underhållet av ett fordon eller av delar av det, inklusive dokumentationen i underhållsintyget.

Den underhållsansvariga enheten ska själv sköta ledningsfunktionen men får överlåta åt någon annan att sköta de underhållsfunktioner, eller delar av dem, som avses i första stycket 2-4.

8 § Transportstyrelsen får godkänna att en infrastrukturförvaltare eller ett järnvägsföretag själv underhåller de fordon som uteslutande används i den egna verksamheten. I sådant fall ska underhållet framgå av järnvägsföretagets gemensamma säkerhetsintyg eller infrastrukturförvaltarens säkerhetstillstånd.

Rapportering av olyckor

9 § Transportstyrelsen ska regelbundet rapportera tillbaka till Statens haverikommission enligt 15 b § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av säkerhetsrekommendationer som

riktats till styrelsen.

Om en säkerhetsrekommendation har utfärdats av en myndighet eller ett organ i ett annat land inom EES eller i Schweiz och riktats till Sverige enligt artikel 26.2 i direktiv (EU) 2016/798, ska Transportstyrelsen handlägga ärendet, vidta lämpliga åtgärder och rapportera till den myndighet eller det organ som har utfärdat säkerhetsrekommendationen om vilka åtgärder som vidtagits.

10 § Föreskrifter om verksamhetsutövers skyldighet att rapportera om olyckor och olyckstillbud finns även i förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor.

Årsrapport om säkerhetsarbetet inom järnvägsområdet och årlig säkerhetsplan

11 § Transportstyrelsen ska årligen upprätta och offentliggöra en rapport om sitt säkerhetsarbete inom järnvägsområdet under föregående år. Rapporten ska överlämnas till regeringen och ERA senast den 30 september.

Rapporten ska innehålla uppgifter om

1. Transportstyrelsens bedömning av järnvägssäkerhetens utveckling, med en sammanställning av gemensamma säkerhetsindikatorer i enlighet med bilaga I till direktiv (EU) 2016/798,
2. mer betydelsefulla ändringar i lagar, förordningar eller föreskrifter om järnvägssäkerhet,
3. utvecklingen när det gäller utfärdandet av gemensamma säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd enligt järnvägssäkerhetslagen (2022:367),
4. resultat och erfarenheter från myndighetens tillsynsarbete,
5. de undantag som har beslutats i enlighet med artikel 15 i direktiv (EU) 2016/798, och
6. infrastrukturförvaltarnas och järnvägsföretagens erfarenheter av tillämpningen av de gemensamma säkerhetsmetoderna.

12 § Transportstyrelsen ska årligen utarbeta och föreslå en säkerhetsplan.

Säkerhetsplanen ska innehålla förslag på åtgärder för att uppnå de gemensamma säkerhetsmålen. Transportstyrelsen ska underrätta regeringen innan säkerhetsplanen offentliggörs.

Tillgång till utbildning för infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag och deras personal som utför säkerhetskritiska arbetsuppgifter

13 § Transportstyrelsen ska följa marknaden för järnvägsutbildningar och säkerställa att den uppfyller de krav som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/59/EG av den 23 oktober 2007 om behörighetsprövning av lokförare som framför lok och tåg på järnvägssystemet i gemenskapen (lokförardirektivet), i TSD eller i nationella regler som inte omfattas av lokförardirektivet eller av någon TSD.

Transportstyrelsen ska så snart som möjligt underrätta regeringen, om det finns risk för att det kommer att saknas utbildning för lokförare, ombordpersonal eller personal hos infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag som utför säkerhetskritiska